

O. V. Musil, Č. S. I.

NAKAZA.

Montegazza, izvistnyj italiskij profesor, piše: „Ja ešče tolko znaju, čo ja už vidil mnohych, kotri čerez rozpustu cilkom oslabli i rozum ztratili, ja možu načisliti choč 20 chorot, kotri zpříčinaje nečistyj život, ale ne znaju ni odnoj choroby zapříčinenoj strimanlivostu ot tělesnych pochotej.“

Ne je inšoho hricha, ktoryj by ľude tak opravdali, jak hrich nečistoty. On jest nam najbolše prirodnyj, tomu mnohy ne uznajut jeho hrichom. Zdravyj rozum našoho naroda zovet jeho hrichom haňblivym, bridkym a Hospod' Boh hrichom velikim, porivňuje jeho s ohnem: „Oheň bo jest horjaj na vsja strany, idiže najdet, iz koriňa pohubit.“ Jov 31. 12.

Nečistota je nakaza, jaka niščit dušu
Podaju paru prikladov, naučeň i rad.

Šamson.

Sv. Pismo opovidaže pro neho v knizi Sudij; čto Hospod' Boh v St. Zaviti vydal vybranyj narod v ruky mocnych vrahov-Filistimov, ktori 40 rokov nad nim luto panovali. Ťažka nevoľa privela Izrailitan nakonec do opamjataňa. Ony začali moliti Boha i Toj poslal dľa jich obrany muža, čto imenovalsja Samson. On byl Bohu posvjaščen i otličalsja nesmirnoju siloju, ale nebylo jemu dozvoleno strihati sobi volosja i piti vina. Koli Samson vyros, zaručil sobi divku z Filistimov. Učinil tak proti voli svojich roditelov i proti Božoho zakona, bo ne znal sebe strimovati. Filistinku často navščivľal. Raz na dorozí napal na neho molodyj lev. Samson uchopil jeho, rozder pašču i ochabil neživoho. Vertajuči domov, najšol v pašči lva roj pčol i trocha medu. Vybral jeho, trocha zjil i roditelom prinis, ale ne skazal, hde jeho vzjal. Na jeho vesifu, kotre malo trimati za 7 dnov, davali zahadky. Samson dal svoju: „Ot jidačoho vyšlo jidžeňe i ot silnoho skladke. „Koli Filistimi rozvjažut zahadku, mali ot Samsona dostati po odeži, inakše povinny každyj z nich dati odežu Samsonovi. Filistimci darmo sobi lomili holovy, zahadki ne mohli rozvjazati. Todi nahovorili molodicu, aby vyludila ot Samsona značiňe zahadki i posemu

jim povila. Samson rozhnivanyj zradoju molodici, utik z vesila. Molodica vydalasja za druhoho.

Samson doznávšisja o tom, v hnivi dal pojímati 300 lišek, svjazal po pari za chvosty i každyj pari privjazal zapalenu faklu i hnal ich na filinstinski poľa. Byly same žniva. Zerna stojali až pasia pozirati. Lišky bihajuči sjudy tudy, zapalili urožaj i narobili veliki škody.

Filistimci vyrušili s vojskom, aby skarali Samsona, kotryj krylsja v horach. No jeho srodniki zi strachu pered mohučimi Filistincami vydali jeho v ruky vorohov svjazanoho silnymi motuzami. Ti zradovalisja, jak jeho pobačili, ale ich radost oberнулsja skoro v smutok. Samson chvatil hrubu košť, čto ležala na zemli i začal trepati Filistimov. Ne za dovho 1000 ich ležalo mertych i proči utikli.

Inšoho razu, koli Samson strimuvalsja v misti Gaza, Filistimci zamknuli všitki vrata, aby jeho imili. No Samson odnak vysadil ťažki vrata i vynis ich na plečach daleko na horu i sam pošol ďalše.

Filistimci poznali, čto siloju ne peremožuf Samsona, chyba podstupom, klamstvom. Znova rozpustna nevista, imenem Dalila, kotru Samson hrišno ľubil, mala jeho zraditi. Podkuplena, ľudila ot neho, v čim zaležit jeho sila. Samson ju zrazu duril vsjakymi vykru-

tami: „Koli mene svjažut 7 svižimi žilami, to straču silu i budu jako inšij“. Koli raz zasnul. Dalila jehó svjazala i kriknula: „Samsone, Filistimi iduť!“ On skočil i rozorval žily jak pavutinu. Ot, jak ju za dolšij čas duril, bo znal, čto jehó choče zraditi. No choč on byl tak silnyj tilom i mudryj, stal na konec peremoženýj ot hrišnoj ženy, bo ne chotil prervati z neju znosin i vse tam do nej chodil, až Dalila vyzvidala tajnu jehó sily. „Po prikazu Božomu ja ne smiu strihati svojho volosja, bo jak by meni jehó ostrihali, to, ztraču silu. Falošna Dalila zradovana, u sni jehó obstrihala, zaklikala Filistimov, kotri jehó zvajzali, oči vykololi i uverhli v temniču, hde musil na žornach moloti. Pozno žaloval na svoju nestrimanlivost.

Časom začalo jemu rosti volosje i s nim davna sila. Filistimci obchodili velike toržestvo v čect svojich božkov. Do velikoho pohanskoho chrama privedi i slipoho Samsona, aby jehó vysmivali. Toj znal budinok z davnych časov. Prosil providnika, čtoby jehó zaprovadil ku dvom stolpom, na kotrich spočivala cila budovľa. Samson stavši meži nymi, zitchnul do Boha: „Hospody, pomjani mene nyni i daj meni ešče raz davnu silu.“ Potom potrjas stolpami tak silno, čto cilij budinok zavalilsja i zasypal kolo 3000 naroda i Samsona.

Samson dostal ot Boha veliky lasky, nadzvyčajnu silu, ale ztratil všitko: silu, svobodu, oči i musil jako bidnyj kalika fažko pracovati. Kto jeho učinil tak nešťaslivym? Hrich nečistoty! To nakaza, kotra priveľa do hrobu i do inšich fažkych nešťast' bolše ľudej, jak najkrovavijši vojny.

Čto je hrich nečistoty?

Koli Hospod' Boh stvoril ptachy i zvirjata, pro-blahoslovil ich slovami: Rostite i množitesja". Koli sotvoril čelovika dodal: „Napolnite zemľu i hopod-stvujte (panujte) jeju. „Čelovik po rozkazu Božomu maje panovati nad zemleju, to jest i nad svojim ti-lom, kotre je zi zemli, nad jeho dilami, nad jeho po-žadlivostju. Mala ditina jest nevinna, ale bez vlasnoj zasluhy, bo ona neznaje ešče zloho. S rokami pro-budžujesja sklonnost do zloho. Počinajesja boj mezi tilom i dušej. Sv. Pavel o tom piše: „Viždu že in zakon v udich mojich protivovojujušč zakonu uma mojeho. Bratie dolžni jesmi ne ploti, ježe po ploti žiti." (To jest zaspokojovati tilesni, hrišni pochoti). Ašče bo po ploti živete, imate umerti. Rim. 7. 23. 8. 12, 13.

Falošna i bludna nauka jest, čto majeme uživati svita i vyžitisja, doki čelovik molodyj i zdorovyj. Na oborot. My povinni strimuvati nenasytnu požadlivost'

tila. Nerozumne sotvoriňa Boh sam do pevnoj miry strimuje čerez samu prirodu. Tebe, čeloviče, ně choče na sílu uderžati, jako skoty, tobi dal rozum i svobodnu voľu, aby ty krotil svoje тіlo s Jeho pomoču.

Maješ zderžovati požadlivost jidžeňa i pifa. Jisti i piti tolko, kolko potrebuješ k utrimaňu života i zdorovľa. Kto jist i pije čerez miru, hřišit obžirstvom i pijanstvom. Maješ vozderžovati požadlivost tilesnych rozkošej. Kto jím otdajesja proti voli Božoj, hřišit nečistotoju, bezstydnostu. Znaj, čto Boh-Sotvoritel opredilil miru, hranicu, do jakoj možno otdatisja tilesnym rozkošam i toju hraniceju jest manželstvo zaklučene vedľa Božich pripisov. Lem manželam sut dozvoleny dakotri večši z ohľadu na to, aby zatrimalosja ľudske pokoliňe. Ješče i roditelam ne je volno vse robiti, čto by chotili, i ony musjať spravovatisja Božimi zakonami, jak jich napominajet sv. apostol Pavel: „Lože da budet neskverno“.

Kromi manželstva Hospod' Boh jak najostrijše zakazuje oddavatisja tilesnym rozkošam. On zaboroňuje oskverňati sebe i druhych ne тіlko dilami, ale i slovami, pohľadami, žadostami dumkami. Boh zakazuje všetko, čto može nas naraziti na nebezpečenstvo oskverniti sebe takimi ričami, jako na pr. hřišni znamosti, tanci, i pod. Mnohi jako by ne znali, čto

**manželstvo pravovirnych christian zaključajesja pri-
sahoju v cerkvi. Ne suť manželami ti z našich, čo
žiju na viru, abo kotri zrobili dohovor o spoločnom
žitu pered chočjakymi svidkami ale ni pered svjašče-
nikom v cerkvi! Tym menšie manželami suť ti, kotri
doperva zaručilisja! Tych vsich bude Boh suditi
jako čužoložníkov!**

**Hore tomu, kto staje nevoľnikom svoho tila i odda-
jesja rozpusti, ne dbajúci na hlas Božíj, ni svoho sumiňa!**

**„Ašče bo po ploti živate, imate umerti“ kaže
sv. Pavel. (Rim. 8. 13.)**

Pokusa sama ne je hrichom.

**Každyj majeme tilo, každýj je bolšie abo menšie
sklonyj do tilesnosti. Ne je hrichom, koli prichodať
vsjaki nečisty dumki, požadaňa a ty jim protivišsja,
jich odhaňaješ i moliš Boha o pomošč. To napasť,
pokusa do hricha. Boh nas za to ne bude karati,
ale vynahorodit za našu virnosť. Kto odnak jich
odhaňaje linivo, nadbanlivo, maje choč povsednevnyj
hrich, koli jim oddaješsja svidomo i dobrovolno, maješ
hrich ťažkij, smertnyj. Hľaň, aby ty sam ne zavinil
iskušeň tym, čo ty chočeš vsjo viditi, čuti, čo pri-
staneš s nedobrymi kamaratami, trimaš znamost
peredčasnu i podobne.**

Nezavineny iskušenia ne suť dokazom bolšoj hrišnosti. Uhodniki Boží vyprošovali sobi pokutami i ščirimi molitvami silu aby na nich ne prizvolili. Sv. Ieronym praceju premahal pochyty tila. Nasliduj jeho!

Dekotry naslidky hricha nečistoty.

Nečistota pritemňuje rozum.

Slavnyj francuskyj pismenik Šatobriand sobral raz v svojem saloni vznesle tovaryšstvo učených ľudej z bolšoj časti samych volnodumkarov, nedovirkov. Panove bavilisja veselo i pokazovali javno, jak pohordžujut sv. viroju. Šatobriand byl v mladych rokach duže pobožnym, on ne chotil terpiti vysmivaňe religii i tomu, čto dobre znal život tych panov, skazal: „Panove, ruky na hrudy! Povidžte ščiro, či vy všitki ne ostali by virujučimi, jak by u vas byla odvaha žiti čisto? Mnohi z panov tolko usmichalisja, druhi molčali, ale žadnyj ne odvažilsja skazati: Ne!

Nečistota, bezbožectvo i hlupstvo, to sestry. Nevinnyj, čistyj čelovik virit kripko, nečistyj tratit svitlo sv. viry. Dokľa studnica čista, zercalitsja v nej sine nebo. Koli voda zkalamutitsja, ne vidno tam nič, čiba bahno.

Nečistota mutit oči našoj duši, čto ony nesposobny viditi Boha. Takij i čuti ne choče o Bohu, carstvi,

pekli. Jesli ty znaješ ludej, potverdiš moji slova. „Jako v zlochudožnu dušu ne vnidet premudrost, niže obytajet v tilesi povinnim hrichu.“ Prem. 1. 4.

Nečistota hubit tilo.

Na nečistim do slova vypoľňajutsja slova sv. Pisma: „Sohrišajaj pred Sotvoršim jeho, vpadet v ruky vrača (doktora). Molie i červie naslidat jeho.“ Sir. 38. 15, 19. 3. Bude chorovati, hniti.

V domach šalenych umiraje bolše jak odna tretina progresivnoju paralysoju, to značit po ruski, čerez nečistotu ztratili rozum i na konec povoli zhnily.

V československych zachoronkach dľa slipyh ditej každa sedma dítina temnoju naslidkom nečistoho života roditelej. Doktor i odbotnici obšče sut peresvidčeni, čto 1/10 čast ludej choruje na syfilis (polova chorota naslidkom hrichov nečistoty), v bolšich místach až 1/5. O Prazi sam Dr. Baksa zkazal, čto tam každý pjatyj choruje na tu chorotu.

Možno rachovati, čto tolko v Evropi kolo 10 milionov ludej bezstydnym životom podkopalo sobi zdravle i čto cili tisjači familij zniščeno. Na Podkarpatu dekotry sela zarazilisja toju chorotoju.

To odnak mala čast zla zapričinenoho bujnoju rozpustoju. Dodaj do seho bezčisleny ubijstva o kotrych,

kromi Boha samoho, ne znaje nikto i zakličeš: „Jak strašna nakaza tota rozpusta“! Žadnyj hrich ne mstitsja už na sviti na čeloviku, jako nečistota. On ubivajet ludej, jak najlutišij kat. Bojsja jeho!

Žnivo pekla.

Jesli dejakij čelovik čerez 20 rokov, každoho roku, zvil by do hricha tolko odnu dušu, i každýj iz zvedenych znova odnoho i toj takož odnoho, či ty znaješ, kolko bylo by vsich zvedenych za 20 rokov? 1,048.570 duš! Jaka to velika chmara hrichov! Na žal, kto raz privolil na hrich proti šestoju Božoj zapovidi, ne ostane pri tim odnim upadku. Meži sto ľudmi najdeš skorše 99 takych, čo nikoli ne sohrišili, jak odnoho, kotryj po peršim hrichu ščiro pokajalsja.

Žadnyj inšij hrich ne perechodit tak lahko v tilo i v krov čelovika, jak nečistota. Serdce takoho čelovika podobne brudnomu istočniku, z kotroho raz po raz buchajut bezstydney dumky, slova, želaňa, dila. Jeho dijavolskoju radoštu je, jak može zvesti svoho bližnoho! ne pomahaj satanovi v jeho strašnij roboti! ne besiduj a ne sluchaj podly besidy!

Hore lechkomyselnym!

Sluchaj narikaňe služnici (z jej pisma): „Ja služila v N . . . Doma mene ostro vychovali. Koli ja išla do

svita, mamka dali meni mnoho dobrych naučen. Za dejakij čas ja spravovalasja nimi, dokľa ja ne poznalasja s odnym panom. Byl ženatyj, to ja dobre znala. Ta jednak to nešťaslyve sočuvstvie! On mene vse preslidoval i ja znala, čo choče, Ni! Nikoli! Nikoli! On ne prestaval žebrati. Potom meni pisal, čtoby ja s nim išla na prochodku. Toho dňa ja rano v cerkvi bars prosila Maty Božu, aby meni pomohla byti pevnoju i čistoju. Čilj deň ja spivala pisni do Preč. Divy. Koli by ja mala todi odvahu sobi rozkazati i ne choditi na prochodku! Ja išla, išla s tverdym priobicaňem ne sohrišti. Ale kto ľubít nebezpečenstvo, zahyne. Jak tot muž mene zbačil, až sijal radoštu. Kolko raz meni hovoril, jak je šťastlivyj. Prosil, žebral, ne prestaval, až prijšlo do hricha. Bože prosti mni!

Či ja byla teper šťastliva? Ni! Kolko ja naplakalasja, čo ja tak hluboko upala! Na konec ja až davala vinu Preč. Divi! Čomu ona dopustila k tomu hrichu! „Čomu Ty mene ne chranila, koli ja Tebe tak ščiro prosila?“ Ja ruhalasja, prestala molitisja i bez Božoj pomoci vse hlubše padala. Koli ja čula dakoli na propovidi: „Kto príbihaje do Matery Božoj, ne zahyne! „ja chotila zufalo kriknuti: „Nepravda! ne pomože, choč ne každomu, meni choč ne pomohla!“

Ta jednak pomohla! Raz mene propovid zvo-

rušila. Ja po douhim časi začala molitisja. Chvala Bohu, Preč. Diva ne otkazala meni svojej pomoči.

Bidnyj hrišnik.

Sv. Auhustin krasno opisuje bidu duši sputanoj hrichom: „Ja blahal o lasku žiti cilkom dla Boha, ale mene sputala ni čuža ruka, ale moja voľa, ktoroj zlyj vrah soveršeno ovladal. On z nej skul puta i i trimal mene jimi svjazanoho. Jako čelovik spjačij i choťačij vstati, ale znemoženyj snom raz po raz padaje, tak i ja ne znal ničoho inšoho otvititi na hlas Božij prizyvajuščij mene: Vstaň, voskresni, jak ne-rišučimi slovami: Doraz, doraz! ostavi mene ješče okamih“. Odnak doraz, doraz ne bralo konca.

Ja byl tak molodyj i tak neščaslivyj. No dva razy neščaslivyj, bo tak molodyj. Ja prosil Hospoda Boha o čistotu i molilsja: Daj, čtoby ja žil čisto i striman-livo, ale ešče ni teper. Ja bojalsja, čtoby mene ne vysluchal duže skoro i ne uzdorovil mene z tilesnoj pochoti. Jakvelika bezumnost! Moji davny tovaryški ťahali mene za odežu i šepotaly: či ty chočeš nas prohnati? Od toho okamihu my už nikoli, nikoli ne budeme s toboju? Od nyni ty už nikoli ne smiješ toho abo toho činiti?

Tepər sluchajme toho svjatocho, jak on radovalsja,

koli Boža laska roztorhala puta jeho hrichov: Hde ostalasja čerez tak dolhi lita moja svobodna voľa? Zdobuli ju z hlubokoj i tajnoj skrijki, aby ja sklonil svoju šiju pod solodke iho Isuss Christa i pleči pod Jeho lehke bremja. Zaraz lehko i příjemno meni otrikatisja potich marnych veščeje seho svíta! Jak ja zrazu bojalsja jich pozbutisja, tak nyní rado jich otrikajusja! Ty jich probnal, o Bože, pravdiva i poovidiva i najvysša rozkoš! Ty sam zaňal jich misce v mojej duši!

Nasliduj sv. Auhustína i uvidiš, jak milo služiti Bohu!

Pričiny.

V časi nakazljivoj choroty doktori hľadajut i staranno odsuvajut pričiny nakazy. Každý rozumnij jim u tym pomahaje. Nečistota je nakaza, kotra ohrožuje tilo i dušu. Každý povinen priložiti ruku i pomahati vykoreniti tak strašne zlo.

Hľadajme pričiny rozmahajučojisja nečistoty.

Najbolšu vinu nese nedovirstvo i bezbožectvo. Jak čelovik perestanesja bojati pekla i Boha, ne bude trimati ani zapovidy Božoj: „Ne čužoloži!“ Hde vira je tolko privatnoju spravoju, tam beztydnost je spravoju publičnoju, hovorit Dr. Korošec.

Veliku vinu majut plani lude, kotri vysmivajut nevinnost i stydlivost i farisejsky hnivajutsja, koli bezstydnost karajesja. Ti, čto naučajut, čto šesta Boža zapovid' ne ot Boha, čto to lem zdravotnyj rozkaz, čto sercu ne hoden rozkazati, čto ne možno čisto žiti, čto nečistota ne je hrichom, bo toho domahajesja sama priroda. „Zabijte takych lumpov, beťarov, kotri lehkomyseľnymi besidami trovľat narod“ zaklikal v spravedlivym hnivu doktor v Münchenu. Tak jest. Oni zasluhujuť na ťažší kary, jak podpalači i živani, oni škodať cilomu ľudskomu rodu i niščať jeho životnu silu.

Rozpusti napomahajut moderni zakony, kotri sterli manželstvu blysk svjatosti, snižily ho na zvyčajnyj kontrakt i dozvolily manželsku rozluku. Christianin povinnyj znati, čto Boh bude suditi rozvedenych jak čužoložnikov. Našemu narodu treba povisti, čto pravoslavno schizmatiki zkasoval prisahu manželsku i ne uznajut manželstvo za tajnu. Pred prostym narodom u nas to ešče zakrivajut. To samo vystarčit, aby pobožnij ruskyj narod ot nych otlučilsja.

Bezstydnost rozprostraňajut knihi, noviny, kina, kabarety, tanci, styk molodeži bez dohľadu v noči. To samy hnizda nečistoty.

Bezstydnost podporujuť sami roditeli svojimi ne-

rozvažnými besidami pered ditmi, rozlični pani po selach svojim primirom, ženy i divky svojeju modoju, nevisty, čo žijut, jak rozpustnice i mnoho inšich pričín možno navesti. Vsim Isus Christos kliče: Hore svitu zadľa zhoršeňa! Či i ty ne bereš učasti v toj diavolskoj roboti slovom primirom?

Christianska nauka.

Vse, čo Hospod' Boh sotvoril — i tilo naše — je dobre. „Tilo naše ne je hrišne, ale naša voľa je hrišna, vona naduživaje tila“ učit sv. Auhustin.

Oheň je dobryj, ale hore jak ne dajesja na neho pozor. Voda potoka služit ľuďam koli teče berehami, odnak robiť veliki škody, jak vylejesja z berehov. Hore čelovikovi, kotryj ne zachovuje točno šestoju Božoj zapovidy, kotryj ne uderžuje tilesni pochoti v hranicach označenych Bohom. „Utikajte ot rozpusty“ napominaje sv. Pavel „bo rozpustnik hrišit v svoje tilo“ 1. Kor. 6. Čiž vy ne znajete, čo vaši tila sut chramom Ducha sv., kotryj vo vas meškaje i kotroho vy majete ot Boha. O vy ješče kupleni cinoju i dla toho proslavľajte Boha v tilach vašich“.

Čelovik može žiti čisto, jesli molitsja i varujesja nebezpečestv, príležitosti do toho hricha, bo Boh nam ne prikazuje ničoho nemožlivoho. On nam pri-

kazuje proslavľati Jeho v našich tľach  istym  ivotom i pomahajenam k semu svojeju laskoju, aby my mohli panovati nad svojim tilom. Ovlada e tila du eju, zovetsja  istotoju.

Perla.

 istyj  elovik jest radostu Boha. L ubit Hospod  prepodobnyja (nevinni) serca, prijatni  e Jemu vsi neporo ni v putech svojich". Pri tej 29. 12.

Voplo  enyj Syn Bo ij moh naroditisja toľko z Divy i toľko Pre ista Diva mohla prioditi Syna Bo oho tilom. Oko ditiny je take krasne, bo v nem zercalitsja nevinnosť du i. Tomu Isus jich tak du e ľubil.

 istym, naj ist im musil byti i ochrance Isusa sv. Josif.  isti du i Boh blahoslovit u v itkych ich pracjach.  istota napol aje radostu i pokojem: „Bla eni  istyji sercem, jako tiji Boha uzrjat". Na oborot, ne istotoju tratitsja radost z  itťa.

Dorohij brate,  i ty ne zahubil sej perly? Ziskaj ju! Pros  asto slovami psalmopivca: „Serdce  isto so-zi di vo mni Bo e i duch prav obnovi vo utrobi mojej". Hospod  Boh tobi prostit. On tebe znaje. On znaje,  to ty per ij raz ani ne byl svidomyj toho,  to  ini . Cho  by ty u  hluboko zavjaznul do hricha ne istoty,

**upovaj na Boha. Pros Prečistu Divu o pomošč i zvi-
tažiš nad svojim tilom.**

Vino, ženy i bezmirny boľ.

M. U. Dr. Herman Paul opovida je primir, kotryj potverdžuje staru pravdu: Rozkoš kratka-žaľ bez konca. Koli ja bral učast r. 1887 na velikim patriotičnim tor-žestvi u Freiburku i pozno v noči vertal domov s tovarišem, kotryj studoval pravo, pobačil ja na nim naslidky požito ho alkoholu. On začal dačto labdati o ženach i pered našim kvartiirom skazal ťažkim jazykom: „Choďme do...“ Ja jeho othovarjal, bo naš staryj domašnyj doktor varoval nas pered polovymi chorotami. Kamarat ne sluchal.

O 10 rokov ja jeho stritil v Berliňe. Po skončenyh studiach vstupil do banku jako pravnyj poradnik. Byl ženatyj i mal odnu choru diti nu. Sam cho roval na tili i duši. Soviř jeho hryzla, čo oženilsja, choč mal polovu chorotu. I jeho moloda pani i diti na stali čerez neho nesčasnivymi. Diti na ot prichodu na svit nese na sobi znaky smerti i hricha otcovoho. Opovidal, čo on sam bolše rokov je choryj na oči i ot dejakoho času čuvstvuje natisk v holovi.

Toj neščaslivoj noči u Freiburku zarazilsja v planim tovarišstvi. Ot toho času nikoli ničoho ne mal

s divkoju. Poneže ne čuvstvoval za dovšij čas nija-
koj bolesti, oženilsja v nadii, čto vyzdorovit. Teper
chorota znova vybuchla.

Horko žaloval, čto todi mene ne sluchal. Zdilal
neščaslyvoju svoju pani, dal život chorij ditini i sam
ztratil vsiu radost z života.

Ja otchodil hluboko zvorušenyj. Bolše raz my ne
vidilisja. O dva misjaci prikrila jeho čorna zemlja.

„Sohrišajaj pered licem Sotvoršaho jeho, vpadet
v ruky vrača“. O jak nebezpečno jest pijanstvo osob-
livo pri muzici.

Moda.

Velikij svjatyj i učitel' cerkvy prepod. Francisk
Salesij napisal krasni slova: „Tvoja odeža, divko, naj
bude vse čista, dobre zhotovena, aby na tobi ne vi-
sila, abo ne tahalasja za toboju. Jest nečemne poja-
vitisja meži ljudmi v odeži, kotra jest im neprijemna.
Što do mene, ja by chotil, aby moja pobožna chris-
tianka abo pobožnyj christianin oblekalisja vse jak
najkrasše, ale tak, aby u nich bolo najmenše vystav-
nosti, paradnosti, slovom ich odeža naj bude šumna,
prilična dostojna.“

Povidž divko, či tvoja odeža jest takuju? Či ona
je šumna, prilična? Ruky i ramena maješ holy. Na

sebe nasuneš 10 i bolše kabatov? ledvy po kolína sjahajučich. To vyziraš jako široka ambrela, abo jako komediantka, až haňba na tebe smotriti. Ty sama mučišsja, čto i v cerkvi tobi ni kľačati ni stojati i ešče svojimi nakrochmalennymi kabatami zabereš druhym mista.

Prepodobnyj Toma Morus skazal molodyj nevisti, kotra dalasja ot služnici postahovati motuzkami, aby byla vutlejša „Boh pevno by byl nespravedlivyj, koli by vas ne poslal do pekla, jak vy tolko usilujetesja do neho přijti.“

Tvoja odeža ne je ni šumna ni dostojna chris-tianskoj divky. Ona je vystavna, paradna. Nôsiš na sobi tolko hadvabu a tym časom tolko ľudej ne ma kuska chliba. Na tvoji odeži jest pot i krov tvojich roditelej, tvoho otca, kotryj mučitsja od rana do večera i z bolšoj časti přijde to na tvoju paradu. Može doma byla svada a hniv mezi otcem i materju za tvoju paradu, može vy obi oklamaly otca, i tak stahneš v pohybel sebe i roditelej.

Jedna druhu prebivajete v drahij odeži, vysmi-vajete bidnijších, tak čto ony haňblatsja iti do cerkvy, vydumujete vse novu paradu i tym v sobi živite hordost i pychu a v druhych zlost, zavist, nečisty žadosti.

To vse robit moda, kotra je čím dalše bezstyd-

nijša. Davno divky i ženy stydaeisja choditi jak teper. Izvistna Teresa z Konersrajtu vidila Isusa Christa zaľatoho kroviju, zmučenoho i kolo neho skakali ženy i divky oblečeny vedľa najnovijšoj mody. Či i ty, ruska divko, čerez svoju paradu chočeš vysmivati Isusa Christa? On dal prikrytisja starym červonym šmatom, by pokutoval za tvoju pustu paradu. Može i christianski nevisty i divky dočekajutsja toho, čím Boh v St. Zaviti hrozil pyšnym židovkam: „Poneže vohnesošasja (staly pyšnymi) dščery Siona (židovski nevisty) i chodiša vysokoju vyjeju (hordo dvihali hlavu, i ponizaniem očes i stupaniem noh (rozpustno smotrili i chodili na sposob tanca) i smirit Hospod' načalnyja dščery Sionu Boh ich pokaraje ponižeňem i vezme ich paradu i otymet Hospod' slavu riz jich (paradny odeži) i krasotu ich i vpletenia zlataja na hlavi . . . i strojenie krasy slavnja i obruči i perstny . . . (zlatti ukrašenia na rukach, na šiji) i bude misto voni dobria (pachučich mastej) smrad (zi starych, brudnych reud) misto ukrašenia zlatoho, ježe na hlavi pleš (ot zarmutku i bolesti vypade tobi volosje, kotre ty tak staranno češeš)“. Prečitaj sobi vse, čto piše sv. prorok Isaia na rozkaz Božij paradnicam v tretij hlavi.

Ne bojsja.

Ozvatisja, koli kto v tvojej prisutnosti začne bezstydnó hovoriť. O. Ro, jako student v Sitenu (Švajcaria) byl duže veselyj. Do pobožného, ruchlivého kružku jeho dovirnijších priateľov priklučilsja nový student. Ro išol s novým tovarišom s druhými priateľami na prochodku. Nový tovariš probuval okoreniť dobrú ďaku moloděj grupy bezstydnóju písneju, ale už dostal po ustach od svojho priateľa. Merzkoho tovariša vyklučili spomiž sebe.

Škoda, čo ruski molodci sú často bojazliví, jak dity. Zo strachu pered posmiškami sluchajut nečisty besidy.

Umirajučij hrišnik.

(Z besidy doktora.)

Oh, panove, ja znaju, jak vas vysmivajut v roboti, v tovarišstvi, koli chočete byti čistymi, koli ne terpíte bezstydných, nečistých besid i žartov. Koli by vy vidili umirati tých ľabdunov i nasmiškov, vy by inakše dumali.

Pered dvoma rokami klikali mene nahlo k umirajučomu. Koli prišol na misce, čo ja vidil? Molodca tak dvacat litného, blidého, stohnajučoho i kolo neho dvi ženštiny. V domi hricha zaskočila jeho sudba. Koli ja

pristupil k nemu, choryj zviduvalsja zaraz: „Pane doktore či ja mušu umerti?“ Jak ťažko prichodit doktorovi povisti to slovo „musite umerti“. Za svojej tricjatlitnoj praksi, tolko osm raz ja byl zmušenij se skazati, bo sovist meni hovorila: „Sej povinen znati, na čim je“. Ale ti umirajuči vse vyspovidalisja. Molodec uže druhij raz prositsja: „Pane doktore, či ja mušu umerti?“ Ja jeho osmotril. Mal dvi strilny rany: v životi i v pečinkach, vnutrišnyj krovotok, puls žadnyj. Bylo pevno, čto smerť neminuča. Na jeho tretij vopros, dostal ot mene otvit: „Tak, musite umerti i pravdopodobno zaraz.“ Poblid ešče bolše, potom otvoril oči i tretij raz zviduvalsja tonkim, trjasučimsja hlasom: „Pevno mušu umerti?“ Bylo meni jeho žal, ale pravdu treba skazati. „Tak, dorohij priateľu, pevno i skoro!“ Prošu zaklinati meni katoličeskoho svjaščenika. „Vy je katoličeskij christianin?“ Hej! Ja byl i choču znova byti christianinom. Ja zaraz poslal po svjaščenika, ženštiny otpravil za dveri i hovoril poranenomu: „Ne znaju, či ešče dočekajetesja svjaščenika, vzbudmeť oba žal. Može Boh bude vam miloserdnyj, jako razbojniku na chresti.“ Nemož slovami opisati, jak velikij žal čul umirajučij. Potom zvidovalsja, či poranil na smerť tych, čto chotili jeho areštovati: jeden dostal dvi, druhij četyry rany. Ja moh jemu skazati, čto ich

poraneže ne je životu nebezpečne. Duže zaradovalsja, čo choč v hodini smerti ne oskvernilsja ubijstvom. Na moj vopros, či ešte dačoho želaje, otvitil: „Proste moju mamu, čtoby meni prostili.“ Ja se rado priobical. Ona bude tišitisja, čo vy choč v hodini smerti popravilisja i na ňu pamjatali.

Byl to spartakist, komunist, utik z vjaznici, zlodij pervoklasnyj. „Čto vas privedo do tak hlubokoho upadku?“ Otvitil, jako vsi molodi zločinci. Začalo to s kinom, potom zly knihy, plane tovaristvo, nečistota. — Svjaščenic prišol na čas. Hrišnik prijal kajučo sv. tajny. Nadijemsja, čo Boh bude jemu miloserdnyj. — M. U. Dr. Koesters.

Istočnik zdorov'ja.

Prepodobnyj Don Bosko pereminil 200.000 rozpustnych, sopsutych molodcov na česnych, statočnych ľudej, tolko tym, čo ich naučil dobre i často spovidatisja i pričáščatisja. Už sam spomin sv. spovid' otvertaje ot hricha. Sv. spovid' i sv. pričastie ukriplajut našu voľu, oslabujut zli sklony, rozpaľujut ľubov do Boha, ony suť istočnikom čistoty duši.

Zvistno jest, jak sv. Filip Neri odnoho molodca oddanoho hricham nečistoty naučil žiti čisto. Toj upal na kolina pered svjatym s prosboju o pomošč. Sv.

Filip laskavo jeha potíšil, dal dobru radu, vyspovidal i propustil domov šťastlivoho. „Jesli by ty znov upal do toho hricha, prijdi znova do mene jak najskorše i upovaj na Božu dobrotu“.

Druhoho dňa naš molodec klačal u spovidalnici, bo znova zhrišil. Sv. Filip ščiro jeha priňal, vyspovidal i znova napomenul, aby zaraz spovidalsja, jakby privoliť na hrich. Sila zloj privyčky byla strašna. Molodec dumal, čo čistyj život je nemožlivyj, ale sv. Filip jeha vse zaochočuval i prinyamal denno s najbolšoju ľuboviju. 13 dnov za soboju molodec pristupal ku tajni sv. spovidi, až laska Boža čerpana z toho istočnika pobidila nad zlym nalohom, zloju privyčkoju. Molodec cilkom popravilsja i začal tak pobožno žiti, čo stal monachom, svjaščeníkom i pomer sv. smertiu.

Uživaj sej božestvennoj medicíny, jak bažaješ čisto žiti. Jahody ta inši ovoči psujutsja duže skoro, ale možno ich douho zadržati, jak dobre uložatsja v medu i cukru. Naše serce duže lahko psujesja hrichom. Medom i cukrom, jakim sochraňajesja ot hniťa hricha, jest Bože Tilo, kotre spožívajeme u sv. pričastju. Chodi často do sv. pričastija, čtoby obnovilsja staryj zvyčaj peršich christian i vraz s nim perša revnosť.

Útikaj.

Sv. Auhustina navščivil raz junosa, kotryj douhy roki perežil v hrichach. „Velikij vladyko, velikij učitelu, v deň i noč mučiť mene nečistyj duch. Prošu skažite meni, čto maju činiti, aby ne hrišiti“. Svatyj otvítíl: „Milyj synu, ne ma lipšoho sredstva jak utikati. Utikaj utikaj, bihaj vsjakoj opasnosti k semu hrichu“.

Molodec poslucal, ochabil zlych tovarišov, začal ščiro molitisja i pilno pracovati. Silny izkušenia pere-stali jomu dokučati. Vernulsja do svjatoho s prosboju, čto maje teper robiti. „Synu, utikaj pered napastami i zvodami ešče staranijše. Ja vže tobi skazal i povtor-jaju i jak prosišsja mene sto raz, sto raz odpovím: Utikaj, bo lem utikajuči zatrimé čiste serce.“

Varujsja zlych tovarišov, znamostej, tancov i vsich osob, ktorí tebe fahajut do hricha i tvoje serce bude čiste, jak nebo.

Primir nevinnosti.

Kolo roku 1580 narodilsja pobožnym ruskym manželam chlopčik, kotromu na sv. chreščeňu dali imja Joann. Ditina ot peršich lít vyjavľala nadzvačajnu pobožnost. Raz v cerkvi sv. Paraskevy v časi molitvy rozplamenilosja jeho serce ľuboviu do Isusa, čto ot

todi želel tolko odno: služiti Bohu. Joann tužil stati svjaščeníkom, ale roditeli ne mali hrošej, aby jeho dali učiti do škol.

Časom bohatyj kupec u Vilni — Jacko Popovič — priňal jeho do svojho sklepu. Sposobnyj i pobožnyj molodec tak jemu podobalsja, čo chotil za neho vydati svoju jedinu divku vraz s cilym majetkom. Joann tolko ľubil čistotu serca, čo pomimo svojej nuždy, odkazalsja. On dumal, jak by Bohu uhoditi a ni na bohatu, krasnu molodicu.

V dvadcatim četvertim roci prosil o priňata do monastyrja Presv. Trojci. Jeho prosbu vďačno vypolnili. Na žal v tom monastyri ne bylo porjadku. Svitski pany rozkrali monastyrski majetky, o budinki odnak ne staralisja. V monastyri byvali svitski ľude so svojimi familijami. Ťažko bylo tam bohohodno žiti. Tym boľše zasiala anhelska nevinnost našoho monacha, kotryj z boľšoj časti perevodil deň na molitvach, pokutach i pracach. Jeho svjatyj život koloe oči bezbožnych. Raz jakas bezstydna nevista zákralasja pod oblak jeho chyžki i stala jeho namovľati na hrich. Jednak ale zavelasja. Monach ju zrazu ostro napomenul i koli ona dali jeho pokušala, uchopil patik i prohnal bezstynicu s haňboju.

Sej anhelskij monach, kotryj tolko zbytkova

svoje tilo bičovaňem až do krovy, postami, zimoju, jest sv. svjaščennomučeník Josafat, poznišij archiepiskop Polockyj ubityj schizmatikami za pravdivu viru 1623 roku. Hospod' Boh poslavil jeho velikymi čudesami. Jeho ubijniki opustili schizmu i stalisja revnymi hreko-katolikami, mezi nimi sam schizmatickyj vladyka Melelij Smotrickyj.

Nasliduj jeho primiru! Čistym, nevinnym životom proslovaj Boha.

Dekotry rady.

Pamjataj:

1. Čto naše tilo je chramom Božim. Jest dilo ruk Božich. Ono ne može služiti na pustu zabavu podlych ľudej. Tilo svoje krijeme, aby čestovati Boha, Sotvoriteľa. Tolko zopsute, hrišne serdce smijesja z dekotrich ričej, kotry Boža Premudrost' opredelila na uchovaňe našoho zdravľa i ciloho ľudskoho rodu.

2. Pracuj pilno, trimaj pripisani posty. Navykaj svoje tilo znošati zimu, hlad, bolesti i budeš čisto žiti

3. Bud' strimanlivyj v jidžeňu i piťu. Vina, palinky na beri v usta, čiba duže malo. Kto jist mnoho, choč by napichal žaludok bandurkami i kapustoju, pobudžuje plotki pochoty.

4. Vse pracuj, abo čitaj dobry knihy, abo molisja, ibo diabol postojano krutitsja kolo tebe. Hore tobi, jak znajde tebe nezaňatoho.

5. Varujsja planych kamaratov, ti bolše škodat, jak sto diavolov.

6. Ľubi čitati knihy svjaty, pobožny i ne budeš ľubiti tilesnych pochotej, kaže sv. Hieronim.

7. Každu nečistu dumku proženi ot sebe zaraz. Kto v iskušeniach je linivyj, zvyčajno privolit na hrich. Bojsja vseho nečistoho, jak zmija, utikaj pered tim, jak pered smertu.

8. Pamjataj na Boha! Dumaj často: Boh mene vidit, mene čuje meni pomahaje.

9. Upovaj na Isusa Christa, na Jeho zasluhy i na zastupništvo Preč. Divi Marii. Hovori často s sv. Pavlom: „Vse možu v tom, kotrij mene skriplaje. Kto spuskajesja na svoju silu, pohibne. Ne zabud', jak silnyj Samson bidno propal.

10. Molisja často do sv. anhelov chranitelov, čtoby tobi davali dobry dumky.

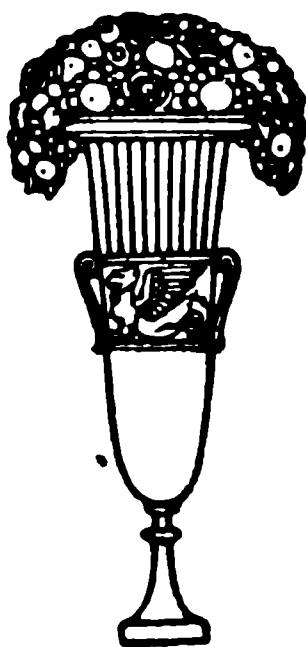
11. Bud' ščirij na sv. spovidi. Nikoli ne taj zi strachu hrich. Pravednik, jesli vpade v hrich, povstaje, ale hrišnik ostane ležati v svoich hrichach.

12. Ľubi cilym serdcem Boha. Hde panuje čista ľubov, tam zanikaje pozemna, hrišna ľubov. Rozpaluj

v sobi oheň Božoj ľubovy častym sv. pričastiem. Často molsja: Bože, ja tebe ľublu! Isuse, Marie, Josife, vam žertvuju serdce svoje i dušu svoju. Isuse. Marie ratujte mene.

13. Počitaj nižno najlipšu Matir, Preč. Divu Mariu. Už samo Jej imja budit svjaty, čisty dumky. Molisja rano i večerom 3 Bohorodice Divo, čtoby tebe Mati Boža chranila.

„Utikajte ot rozpusty, každýj hrich, kotryj čelovik popovňaje, jest poza tilom, no rozpustnik hrišit v svoje tilo“. (1. Kor. 6. 18.)

Pečatati dozvolaju.

Praha, dňa 10. IV. 1932.

Joann Haderka,
protoihumen Č. S. I.

Číslo : 2333/932.

Dozvoľajetsja pečatati.

Užhorod, dňa 10. maja r. 1932.

o. A Stojka,
vikarij kapitularnij.